

SACRAL MUSIC of the BAROQUE PERIOD

➤ **CATHOLIC (Italy)**

➤ **UTRAQUIST (Germany)**

CATHOLIC CHURCH MUSIC (17th century)

- *musica sacra*
- aim: enforce dignity of liturgy
make the mind of Christians
stronger in faith
- Gregorian chant:
EDITIO MEDICEA (1614)
- New ways (FB, concertant style)
- Old style (polyphony = *stile ecclesiastico*)
- + organ music and sacral songs

Lodovico VIADANA

cca 1560 - 1627

- First sacral solo arias with figured bass
- *100 Sacral Concerts*
for 1-4 voices with organal continuo (1602)

Sal - ve, Re-gi - na, ma-ter mi-se-ri-cor-di - æ: Vi - ta,

Sal - - - ve, re-gi - - - na,

Sal - - - ve re-gi - - - na, re-gi - - - na, ma -

b. c.

V₁ V₂ V₃ V₄

S

T

A L. Viadana, *Cento concerti ecclesiastici*, 1602, mariánská antifona Salve regina

Claudio MONTEVERDI

1567 - 1643

- Most important contribute to the catholic church music
- Masses, Vesperae, Magnificats, Psalms, Hymns
- More-parted / Monodic motet
- Sacral madrigals (contrafactum, eg. *Lamento d'Arianna* = *Pianto della Madonna*)

St. Mary Vesperae

St. Mary Vesperae (1610)

liturgie nešpor	B	L	Monteverdiho Marián. nešpory	vok.	instr.	žalmová intonace	círk. tónina	dur moll
Ingressio	•	•	1. »Domine ad adjuvandum«	6hl.	6	(tonus rectus)		D
antifona	•		(antifona ad lib.)					
Žalm 109 └ A.	•	•	2. »Dixit Dominus«	6	R	4.	hypo-frygická	E, a
└ A.	•		3. Concerto »Nigra sum«	1				G
└ A.	•	•	4. »Laudate Pueri«	1-8		8.	mixo-lydická	G
└ A.	•		5. Concerto »Pulchra es«	2				G
Žalm 121 └ A.	•	•	6. »Laetatus sum«	6		2.	hypo-dórská	g
└ A.	•		7. Concerto »Duo Seraphim«	3				g
└ A.	•	•	8. »Nisi Dominus«	2 x 5		6.	lydická	F
└ A.	•		9. Concerto »Audi coelum«	1+6				d
Žalm 147 └ A.	•	•	10. »Lauda Jerusalem«	7		3.	frygická	e
čtení			11. Sonata sopra S. Maria	1	9			G
hymnus	•	•	12. »Ave Maris stella«	2 x 4	R		dórská	d
Magnificat			13. Magnificat I	7	7	1.	dórská	B, g
modlitby požehnání	•	•	Magnificat II	6		1.	dórská	B, g
závěr. verš								

B, L proved. bez nástrojů

L přísně liturgicky

R ritornel

č. 1

A Mariánské nešpory, 1610

chorál

sóla

č. 3

Voce sola

T: Ni - gra sum sed for - mo - sa fi -

starý/nový styl

nástr./b. c.

17

Compo

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

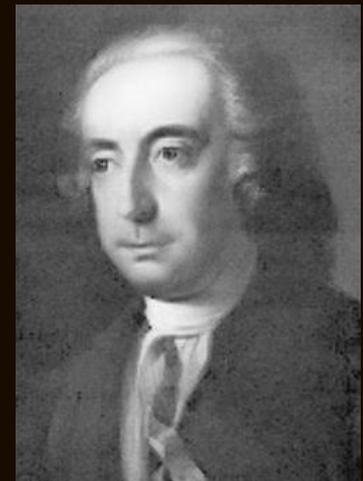
CATHOLIC CHURCH MUSIC

- Palestrina = the highest ideal

Gregorio ALLEGRI – *Miserere mei, Deus*
(9 voices)

Alessandro SCARLATTI (1660 – 1725)
cca 200 masses, sacral cantatas

Antonio CALDARA (1670 – 1736)
cantata-masses
e.g. *Missa dolorosa* (1735)

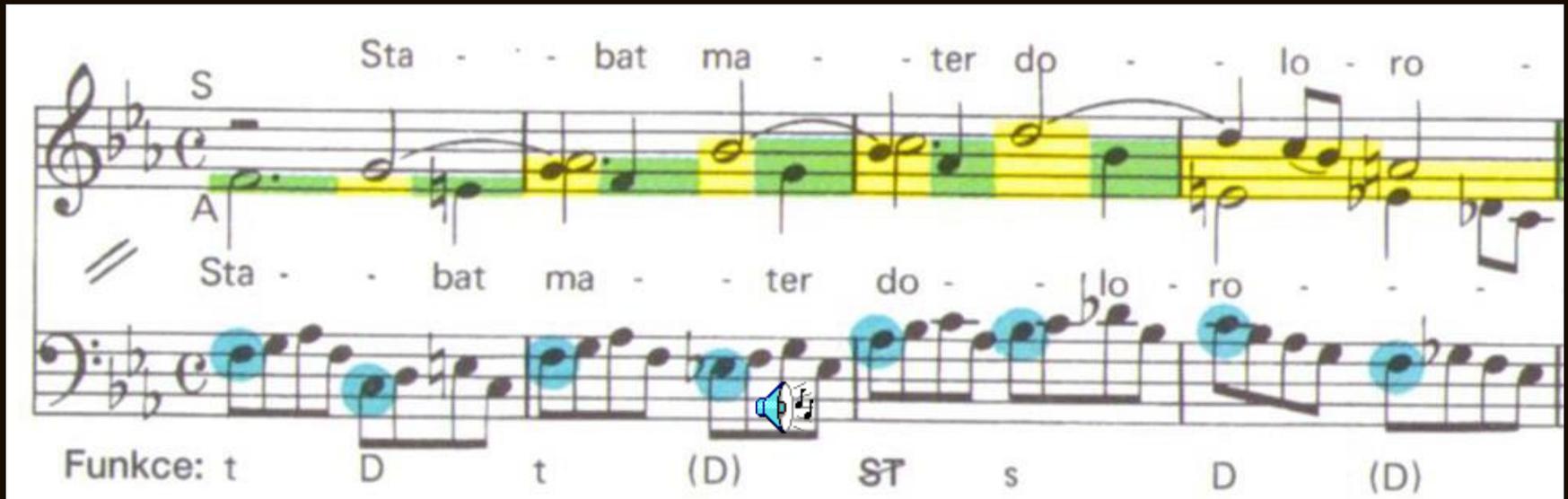

Giovanni Battista PERGOLESI

- 1710 – 1736
- „Neapol school“
- opera buffa (*La serva padrona*, 1733)
- Poor health
- End of life:
Stabat Mater
(1736)

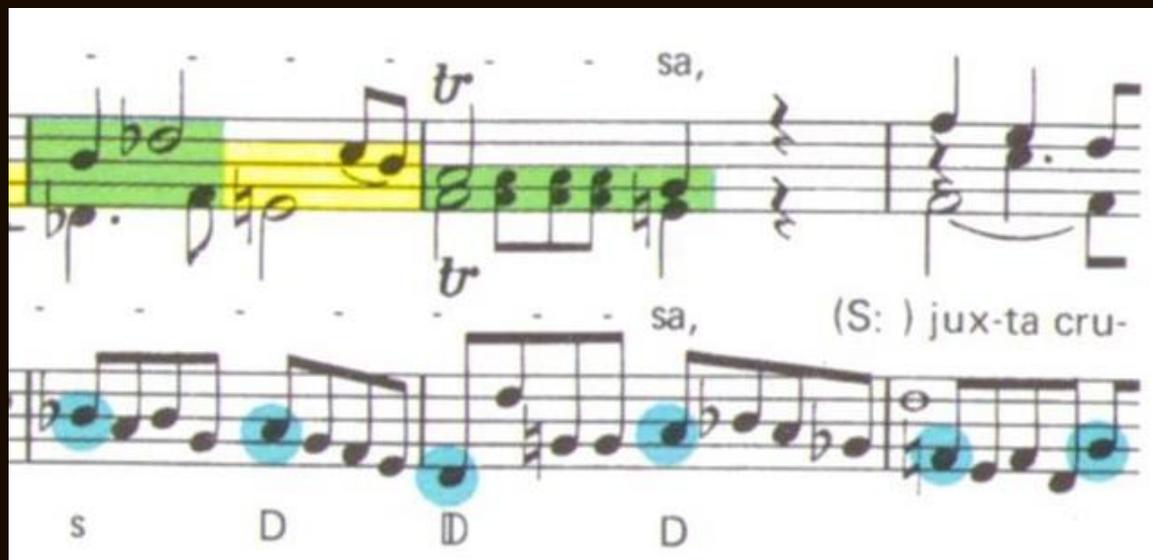
Pergolesi: *Stabat Mater* (1736)

S Sta - - bat ma - - ter do - - lo - ro -

A Sta - - bat ma - - ter do - - lo - ro -

Funkce: t D t (D) ST s D (D)

sa,

(S:) jux-ta cru-

sa,

(S:) jux-ta cru-

s D D D

Italy (Roma)

**CANTATA
ORATORIUM**

ROMAN CANTATA

Stars:

Castratos

Barbara Strozzi

Luigi ROSSI (1597 – 1653)

cca 500 cantatas

Recitativ x arioso

→ the base of aria

- *Mio care languisce*

ROMAN CANTATA

Alessandro SCARLATTI (1660 - 1725)

from Palermo

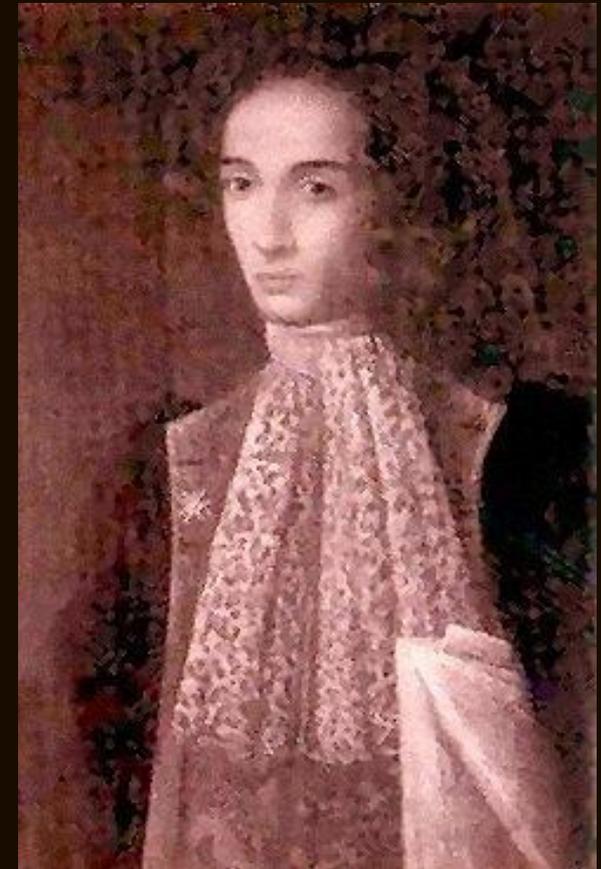
Roma

Cca 660 works

cca 600 cantatas

Italian chamber cantata

100 operas / preserved: 36

ORATORIUM

„Equivalent“ of opera in sacral music

First composers in the history of oratorium:

Giacomo CARISSIMI (1605 – 1674)

Topic: Hagiographia, The Holy Bible

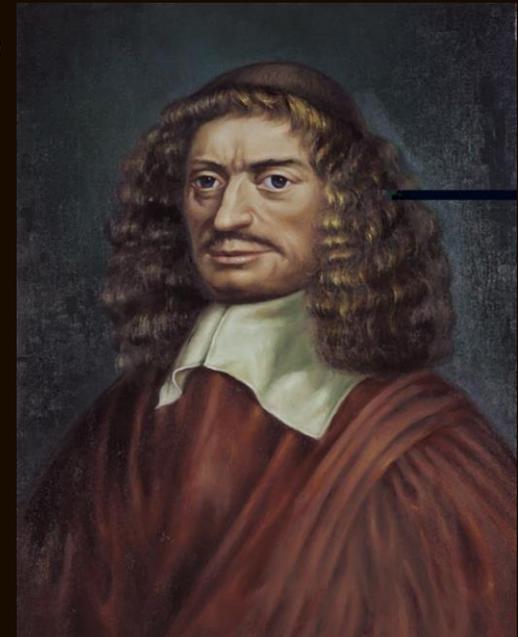
No scenes, 3 parts

stile recitativo with a rich harmony

A narrator – the main role

others: belcanto (arias)

A choir – an important role

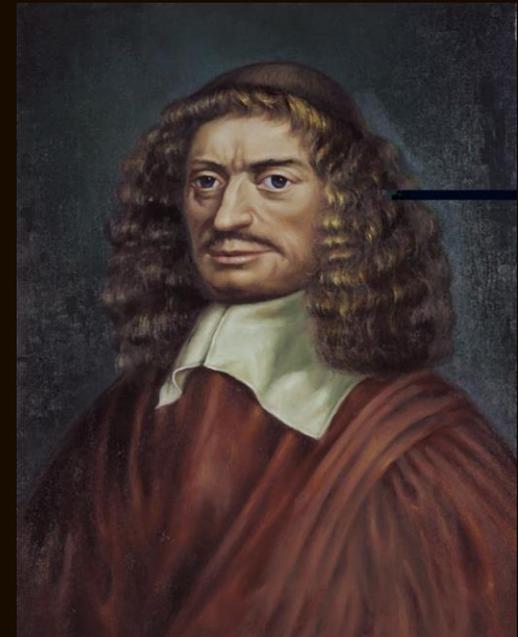
ORATORIUM

language: Latin → **ORATORIUM LATINO**
later: Italian → **ORAT. VOLGARE**
(+ oratorium sepolcro)

Giacomo CARISSIMI

15 oratorias

(13 latino, 2 volgare)

Alessandro STRADELLA

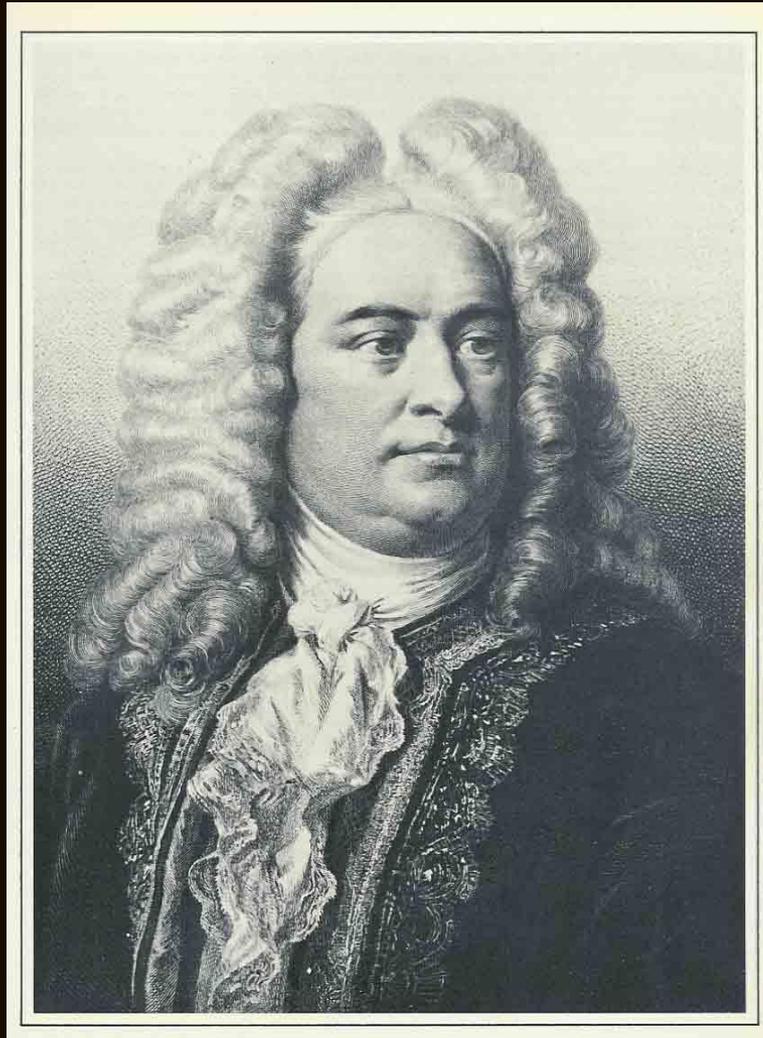

Alessandro STRADELLA (1639 – 1682)

- Most important author of oratorias in the 17th century
- Roma
- Individuality (many scandals, stories, victim of a murder)
- operas, cantatas, instrumental works...
- 6 oratorias: *Saint John, Ester...*
- bel canto, rich harmony

ORATORIUM – ENGLAND

Georg
Friedrich
HÄNDEL

oratorium

CATHOLIC CHURCH MUSIC

Out of Italy, e.g.

France: M.-A. CHARPENTIER

Te Deum

Germany: J. S. BACH

Mass H minor

J.S. BACH – Mass H minor

- For Dresden (written 1733 – 1748)
- Never performed during Bach,s life (only *Sanctus*)
- Cantata-mass with 24 choral parts, arias, duetts...
- Symbology
(„credo“ 49x = 7x7, „in unum Deum“ 84x = 7x12, „crucifixus“ – 12 chords above the bass = 24 notes...)

➤ **UTRAQUIST CHURCH
MUSIC**

(Germany)

UTRAQUIST MUSIC

- Reformators – often against music at all
- **LUTHER** – no! Music = central place in the church life and believers

„ ...often helped me and refreshed my mind...“

Deutsche Messe:

- Translation of the liturgy in German
- Some parts of liturgy replaces by sacral songs (the same content)

Deutsche messe (Luther 1526)

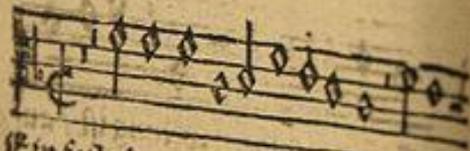
Introitus	něm. žalm. verš, KL (de tempore)	ordinarium, zpěv obce věřících
Kyrie	něm. nebo DP, „Ach Gott vom Himmel sieh darein“	
Gloria	něm. nebo DP, „Allein Gott in der Höh“	
Epištola		
Alleluja	se sekvencí	
Graduale	od 1528, něm. nebo DP, „Nun bitten wir“	proprium, zpěv obce věřících podle církv. roku (de tempore)
Evangelium		
Credo	něm. nebo DP, „Wir glauben all“	
Kázání		
Offertorium	DP, děk. ob. píseň	duchovní píseň (DP), protest. chorál, c. f. c. f.
Sanctus	něm. nebo DP, „Jesaia dem Propheten“	
Agnus Dei	něm. nebo DP, „Christe du Lamm Gottes“	
Communio	DP, „Verleih uns Frieden gnädiglich“	
Závěr. píseň	DP, „Erhalt uns Herr bei deinem Wort“	

A Německá mše (Luther 1526), s dodatky a příklady písně

Luther:
Ein feste Burg

Der xlvj. Psalm / Deus
noster refugium et
virtus / etc.

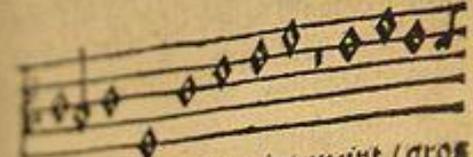
Martinus Luther.

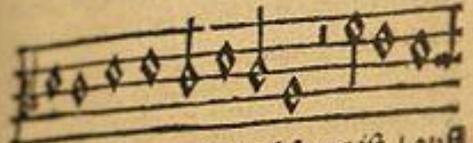
Ein feste burg ist vnsr Gott Ein gub
Er hilff vns frey aus aller not / die vns

te wehr vnd waffen /
ist hat be troffen / Der alt bñ
se sende

se send / mit ernst ers ist meint / gros
(macht vnd

wiel list / sein grausam rüstung ist / auß
erd ist

nicht seins gleichen.
Mit vnsrer macht ist nichts gethan /
wir sind gar bald verloren / Es streit
für vns der rechte man / den Gott hat
selbs
G iß

SACRAL SONG → MOTET

Song = people, other voices = *Kantorei*

Lutherova podoba písňě

Nun komm der Hei - den Hei - land, der Jung - frau - - en Kind er - kannt,

S₁: Nu komm der Hei - den Hei - land, der Hei - den Hei - land, der Hei - den Hei - land

S₂: Nu komm der Hei - den Hei - land, der Hei - den

B: Nu komm der Hei - den Hei - land

B M. Praetorius, Musae Sioniae IX, 1610, č. 32, chorální tricinium a předlohy

Heinrich SCHÜTZ

(1585 – 1672)

Heinrich SCHÜTZ – dílo

- *David's Psalms*
- *Symphonie sacrae I, II, III*
(motets, concerts)
- *Kleine geistliche Konzerte I, II*
- *7 words of the crucified Jesus*
(oratorium)
- *Musikalische Exequien* (requiem)
- *Geistliche Chormusik* (germ. motets)
- *Dafne* – 1st german opera (libreto)

Georg Philipp TELEMANN

1681 – 1767

- Hamburg
- 1st German music newspapers:

Der getreue Musikmeister

15 masses, 45 operas,

hundreds of cantatas

1000 orchestral suitas,

11 oratorias (6 paschal)

Counterpoint + new pre-classical elements

HISTORY OF MUSIC II.

PhDr. Magdalena Saláková, Ph.D.